

Adviseert het college van Burgemeester en Wethouders en de Gemeenteraad gemeente Goeree-Overflakkee.

Aan: Het College van Burgemeester en Wethouders.

Middelharnis: 27-11-2025

Ons kenmerk: ASDGO202505

Betreft: Gevraagd advies Verordening Jeugdhulp

Geacht College van B&W,

Algemeen;

Inmiddels maakt één op de zeven jongeren gebruik van jeugdzorg, terwijl dat vroeger één op de twintig was. Dat blijkt uit een recent verschenen rapport van de Jeugdautoriteit. De organisatie die toezicht houdt op jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering, trekt daarin fors aan de bel. Steeds meer jongeren maken gebruik van jeugdzorg, de trajecten worden duurder en duren langer en kleine problemen worden te snel geprofessionaliseerd. Dat heeft als gevolg dat het jeugdzorgsysteem overbelast raakt. Jongeren die dringend zorg nodig hebben, worden daardoor niet zelden te laat geholpen. In plaats van gezinnen te ondersteunen bij lichte problematiek, wordt te snel het professionele systeem in gang gezet.

De Jeugdautoriteit zegt hierover dat veel hulpvragen die nu bij jeugdzorg terechtkomen, net zo goed, of misschien zelfs beter, buiten de jeugdzorg kunnen worden opgepakt. Lichte problematiek verdient alle aandacht. Dat begint allereerst thuis, waar aandacht, liefde en begrip jongeren houvast geven. Het belang van een stabiele basis in het gezin is moeilijk te overschatten. Maar ook kerken, sportverenigingen, maatschappelijke organisaties etc. kunnen hierin een belangrijke rol spelen.

Nu jeugdzorg dus meer aangewezen zal zijn op het eigen netwerk is het belangrijk te benadrukken dat hulpvragers niet tussen wal en schip mogen vallen. Waar 'overbehandeling' zoveel mogelijk voorkomen zal worden is het scenario niet ondenkbaar dat enerzijds professionele jeugdhulp niet geïndiceerd wordt en anderzijds in de praktijk zal blijken dat het netwerk over onvoldoende empathie en coaching vaardigheden beschikt. Dit is een reëel risico.

Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente en haar partners om per geval de juiste beslissing te nemen. Kinderen blijven kwetsbaar. We kennen allemaal de ingrijpende situaties waar het mis ging.

Advies;

Algemeen

- Een andere aanpak mag nooit neerkomen op een verkapte bezuinigingsmaatregel. De kwaliteit en toegankelijkheid van jeugdhulp moeten leidend blijven.
- Schenk aandacht aan het hele gezin. Het uitgangspunt van de decentralisatie in 2015 blijft actueel: *één gezin – één plan – één regisseur*.
- Betrek nadrukkelijk ook sportverenigingen, kerken, maatschappelijke organisaties en andere relevante lokale netwerken.
- Ontschotting van voorzieningen waar mogelijk bevorderen.

Toegang en netwerk

- Versterk het netwerk via een laagdrempelig loket waar ouders, opvoeders en betrokkenen snel vragen kunnen stellen en ondersteuning kunnen krijgen.

Verwijzingen naar de Jeugdwet

- De verwijzingen naar wettelijke bepalingen kunnen nauwkeuriger. Advies: explicieter en vollediger verwijzen naar relevante artikelen van de Jeugdwet.

Opmerkingen bij specifieke artikelen uit de verordening

Artikel 4.2 Niet-gecontracteerde zorg

- Een gemeente mag niet-gecontracteerde zorg niet categorisch weigeren. Zie vaste rechtspraak CRvB 17 mei 2017 (ECLI:NL:CRVB:2017:1803).

Artikel 4.4 Rolzuiverheid bij verwijzing

- Het is juridisch twijfelachtig of het college een individuele rol kan spelen bij toekenning van jeugdhulp na verwijzing door huisarts, medisch specialist of jeugdarts.
- Gemeenten kunnen in het kader van kostenbeheersing het gesprek aangaan met zorgaanbieders en huisartsen, maar niet ingrijpen in de individuele verwijzingsbevoegdheid.

Artikel 5.3 Indienen van een familiegroepsplan

- Hiervoor geldt geen vaste termijn. De afhandeling mag niet onredelijk worden vertraagd.
- Opschorting van de beslistermijn kan uitsluitend met instemming van de ouders (art. 4:15 Awb).

Artikel 9.4 'Goedkoopst tijdig beschikbare voorziening'

- Het woord *goedkoopst* is ongelukkig. Adequaatheid moet altijd zwaarder wegen dan kosten.

Artikel 9.6 Bewezen effectieve interventies

- Te strikte toepassing leidt mogelijk tot strijd met art. 2.3 Jeugdwet. Formuleer: "*Waar mogelijk gebruikmaken van erkende of bewezen effectieve interventies.*"

Artikel 10.5 Verminderen van arbeid door ouders

- Gemeenten mogen niet van ouders eisen dat zij hun baan opgeven of structureel inkomen verliezen (CRvB ECLI:NL:CRVB:2017:1477). Dit raakt het evenredigheidsbeginsel (art. 3:4 lid 2 Awb).

Artikel 11.1 Brengen en halen

- De norm van twee keer per week is te rigide. Voeg toe dat het een *uitgangspunt* is en altijd individueel moet worden beoordeeld (CRvB 2022:254).

Artikel 13.5 Aanvullende verzekering

- De Jeugdwet is een voorzieningenwet, geen aanspraakwet. Gemeenten kunnen ouders daarom niet verplichten eerst hun aanvullende verzekering te benutten. Hooguit spreken van een beleidsmatige voorkeur (CRvB 2019:3642).

Artikel 16.1 PGB-vaardigheid

- De Jeugdwet vereist dat ouders of jeugdige het PGB verantwoord kunnen beheren (art. 8.1.1 lid 3). Advies: voeg toetsingscriteria toe, bijvoorbeeld de online tool van *Per Saldo*.

Artikel 32.2 Tarieven informeel PGB

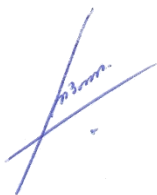
- Verwijzend naar het debat bij vaststelling van de vigerende verordening (raad november/december 2019): het verlagen van de tarieven naar 125% en 100% staat niet in verhouding tot de zwaarte van bovengebruikelijke zorg.
- Beschikkingen worden slechts voor één jaar afgegeven, met herindicaties tot maximaal zes maanden. Informeel PGB betreft bovendien een zeer beperkte groep gezinnen.
- De vergelijking met de WLZ-tarieven toont dat 175% leidt tot een redelijk uurbedrag (€ 23,94 p/u) in verhouding tot WLZ-informele zorg (€ 25,65 p/u).
→ Advies: handhaaf het tarief van 175%.

Desgewenst willen wij dit advies graag mondeling toelichten.

Met vriendelijke groet namens de Adviesraad Sociaal Domein Goeree-Overflakkee;

Voorzitter;

R. van der Boom

Secretaris;

P.G. de Blok van Gurp

